

Der var intet Ændringsforſlag ſtillet.

Sagen i dens Helhed fattes under Forhandling.

Ordføreren (Rump): Med Henſyn til dette Lovforſlag foreligger der flere Ændringer, nemlig 3. Til Lovforſlaget, ſaaledes ſom det forlod dette Thing, er der blevet knyttet en Bemyndigelse for Indenrigsministeren til at meddele Koncesſion paa en privat Bane ned til Viborg. Dernæſt er der foretaget den Forandring, at en Del af Statsbanen lægges noget ydligere, nemlig ved Aaleſtrup, og endelig er Kommunernes Tilſkud nedſat fra 50,000 Kr. til 40,000 Kr. pr. Mil. Det vil være i ærede Medlemmers Grindring, at Spørgsmaalet tidligere har ſtaaet imellem de to Thing om Statsbanens Retning. Dette Thing holdt paa Banen Løgſtør—Hobro, det andet Thing vilde have Statsbanen fra Løgſtør til Viborg med en Sidebane op til den øſtre Stambane, til Arden eller til et noget nordligere Punkt. Nu er det andet Thing gaaet ind paa at føre Statsbanen til Hobro, men har dertil knyttet Forſlag om at anlægge en privat Bane fra denne ned til Viborg med et Statstilſkud af 80,000 Kr. pr. Mil plus de halve Expropriationsomkoſninger, og at Statsbanen ſkulde gaa ned til et Punkt, der hedder Aaleſtrup. Grunden, hvorfor man har foreſlaaet dette Sidſte, er hovedſagelig for at afforte den private Bane Noget ſom omtrent 1 Mil. Naar man i Forbindelse hermed foreſlaar at faſſætte Udgifterne ved Statsbanens Anlæg til 290,000 Kr., i Stedet for til 298,000 Kr., alſaa 8,000 Kr. lavere, ſaa er det, fordi det forholdsvis er noget billigere at bygge Banen over Aaleſtrup. Smidlertid maa man ikke glæde ſig ved den Tro, at Statskaffen alſaa ſkulde tjene 8,000 Kr. pr. Mil: thi Statsbanen bliver længere. Medens den, ſaaledes ſom den var foreſlaaet, ſkulde faae en Længde af 7,47 Mil, vil den nu blive 8,2 Mil, det vil ſige, den vil blive forlængt omtrent $\frac{3}{4}$ Mil, nemlig 0,73 Mil. Det er alſaa den Forandring, der her er foreſlaaet. Ogsaa paa dette Punkt ſkal Udvalget indſtille til det høie Thing at blive ved, hvad der er vedtaget i Folkethinget. Denne Bane er gaaet frem og tilbage, og vi maa have en Ende derpaa. Det er ganſke viſt ikke det heldigſte Reſultat, man er kommet til. Dels har dette Thing ikke havt Lyk til at gaa til Viborg, dels har man en Statsbane fra Hobro til Løgſtør med en privat Bane ſom Sidebane. Det havde ſaa maaffte været heldigere, om det Hele var blevet en Privatbane, men det er nu engang givet,

at vi ſkulde have en Statsbane fra Hobro til Løgſtør. — Jeg ſkal dog tillade mig en Bemærkning, ſom er foranlediget ved en Udtaleſe, der findes i Udvalgets Betænkning i det andet Thing. Med den høitærede Formands Tilladelse ſkal jeg oplæſe den, det er kun nogle faa Linier, der lyde ſaaledes: „Man mener derfor, at det vil være retteſt, at Driften af Banen Aaleſtrup—Viborg overtages i Forpagtning af Statsbanerne, og man har Grund til at tro, at der ogsaa derom vil være Enighed mellem Rigsdagen og Regjeringen“. Og fremdeles ſtaar der: „Naar man i Dieblicket undlader at ſtille Forſlag herom, er Grunden den, at der nu næppe vil være tilſtrækkelig Tid til at afſlutte Forhandlingerne om Størrelſen af den eventuelle Forpagtningsafgift, hvis Faſtſættelse maa være forbeholdt nærmere Overveielſe paa et senere Mars Finantslov og ſtaa i paſſende Forhold til Anlægets Karakter og Koſtbarhed“. Jeg tvivler ikke paa, at jeg træffer ſamtlige, i hvert Fald de fleſte Medlemmers Mening, naar jeg udtaler, at idet vi ſtemme for Lovforſlaget, ſaaledes ſom det foreligger, have vi ikke i fjernſte Maade godkendt den Betragtning, ſom her foreligger, at Driften ſkal overtages af Staten, og at det Bederlag, ſom derfor ſkal gives, ſkal have en vis Størrelſe. Jeg anſer det ſom givet, at dette maa være et aabent Spørgsmaal, ſom ikke foreligger i Afſten; naar dette Thing maatte beſtemme ſig til at ſlutte ſig til Vedtagelſen i det andet Thing, har det ikke dermed udtalt Noget med Henſyn til Driften. Jeg ſkal ſærlig udtale ſom min Mening, at jeg ikke kan anerkende, at hvis man — og det kan jo gjerne være, det er fornuftigt — ſkulde komme til, at Staten overtager Driften af den Privatbane, der ſaa ſkulde gives et Bederlag, der, ſom det hedder, ſtaar i et paſſende Forhold til Anlægets Karakter og Koſtbarhed“. Thi hvilket Bederlag der ſkal gives, hvis der overhovedet ſkal gives noget Bederlag for Overtagelſen af Driften, bør dog virkelig ikke bero paa, hvad Banen har koſtet, men paa, hvad Udſigt der er til, at der kan komme et Driftsoverſkud tilſtede. Jeg tror, der er ſaa meget mere Grund til at fremhæve dette, ſom ærede Medlemmer ville ſe, ved at læſe Betænkningen igjennem, at et Medlem i det andet Thing har opſtillet en omſtændelig Beregning over, hvorledes det vilde ſtille ſig, hvis Statskaffen overtager Driften og giver 3 pCt. af den Kapital, ſom det koſter dem, der anlægge denne Privatbane. Jeg ſkal tillade mig at gjøre et lille Regneſtykke. Hvis vi forudſætte, at Banen kan anlægges og forſynes med Materiel for 230,000 Kr. pr. Mil,